

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania bieżących, śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego – klasa VI SP

I. Działalność ucznia we wszystkich sferach jego aktywności oceniana jest:

- na bieżąco, wyrażona ocenami w skali **1-6**, w zakresie aktywności na lekcji znakiem +: przy czym 5x+ ocena bdb, 4+ ocena db, 3+ ocena dst; **bz** - brak zadania, **0** – nieobecność ucznia na sprawdzianie
- okresowo: w skali 1-6, poparta informacją szczegółową zawierającą wszystkie składniki oceniania
- rocznie - wyrażona oceną w skali 1-6.

II. SPRAWDZANIE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI ODBYWA SIĘ POPRZEZ PRACE PISEMNE:

- testy (sprawdziany gramatyczne) – co najmniej **jeden** w okresie lub po zakończeniu określonej partii materiału (działu)
- dyktanda – **co najmniej 2 w okresie**
- prace stylistyczne klasowe – co najmniej **1-2 w okresie**
- prace stylistyczne, dłuższe formy wypowiedzi jako prace domowe (na bieżąco)
- kartkówki (w miarę potrzeb, na bieżąco z 1-3 ostatnich lekcji)

III. KRYTERIA OCENIANIA PRAC PISEMNYCH

Prace klasowe, kartkówki i sprawdziany oceniane są wg skali punktowej określonej przez nauczyciela, następnie przeliczane są skalą procentową odpowiadającą skali ocen:

bardzo dobry	100% - 91% możliwych do uzyskania punktów
dobry	90 % - 75 % możliwych do uzyskania punktów
dostateczny	74 % - 51 % możliwych do uzyskania punktów
dopuszczający	50 % - 31 % możliwych do uzyskania punktów
niedostateczny	30 % - 0 % możliwych do uzyskania punktów.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu są oceniani za zawartość merytoryczną pracy, zgodnie z kryteriami i wyznacznikami danej formy. Wszystkich uczniów obowiązuje zasada: prace pisemne wykonywane w domu są bezbłędne pod względem ortografii.

IV.DYKTANDA WEDŁUG KRYTERIÓW w kl. VI:

1 bł. ort II kategorii	- bardzo dobry
2 bł. ort	- dobry
3-4 bł. ort.	- dostateczny
5 bł. ort.	- dopuszczający
6 i więcej bł. ort	- niedostateczny

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w pisaniu i czytaniu uczestniczą w dyktandzie, pisaniu ze słuchu, pisaniu z pamięci, ale nie są oceniani stopniem. W dzienniku lekcyjnym nauczyciel wpisuje „+” w rubryce z oceną lub „0” w przypadku nieobecności ucznia. Uczeń ma obowiązek skrupulatnej poprawy popołnionych błędów.

Uczeń może zawrzeć umowę z nauczycielem i uzyskać dodatkowy „+”, gdy w dwóch kolejnych dyktandach poprawnie zapisze wyraz sprawiający mu szczególną trudność.

V. KRYTERIA OCENIANIA WYPOWIEDZI USTNYCH:

ndst – Odpowiedź ucznia nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

dop – Uczeń przyswoił przynajmniej 50 % wiedzy koniecznej do realizacji celów przedmiotowych z języka polskiego i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W czasie odpowiedzi możliwe są liczne błędy w zakresie wiedzy merytorycznej i w sposobie jej prezentacji, jednak z pomocą nauczyciela uczeń zasadniczo udziela odpowiedzi.

dst – Uczeń opanował umiejętności i wiadomości podstawowe, potrafi je zaprezentować, odpowiedź odbywa się przy niewielkim ukierunkowaniu nauczyciela. Występują nieliczne błędy rzeczowe i językowe.

db – Uczeń opanował wiadomości i umiejętności podstawowe, rozszerzone i potrafi je zaprezentować samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela, jego odpowiedź jest poprawna językowo, dopuszczalne są nieliczne potknięcia, uczeń nie wyczerpuje zagadnienia.

bdb – Uczeń odpowiada wyczerpująco (wiedza podstawowa, rozszerzona, dopełniająca). Treść nie wykracza poza program.

cel – Uczeń wskazuje na szczególne zainteresowanie j. polskim , spełnia kryteria oceny bardzo dobrej, ale wykracza poza program, zawiera własne, oryginalne przemyślenia poparte treściami zaczerpniętymi z różnych źródeł pozapodręcznikowych. Odpowiedź jest nienaganna językowo.

VI. PRACE STYLISTYCZNE

cel – Pełne zrozumienie tematu, oryginalne ujęcie i wyczerpujące rozwinięcie w ramach przyjętej koncepcji; trafny dobór materiału rzeczowego, dobra jego znajomość i celna interpretacja; trafny wybór formy, kompozycji; tok rozumowania jest swobodny, przejrzysty, a wszystkie części pracy są jemu podporządkowane, wewnętrznym spójne; uczeń zachowuje właściwe proporcje między częściami pracy; wypowiedź jest jasna, przejrzysta, nosi znamiona indywidualnego stylu; poprawna fleksja, frazeologia, operowanie słownictwem uwydatniającym spójność logiczną zdań i części pracy; dopuszczalny 1 błąd ort w wyjątkowo trudnym wyrazie, poprawna interpunkcja, akapity, pismo czytelne.

bdb – Pełne zrozumienie i właściwe ujęcie tematu, wyczerpujące rozwinięcie, myśli samodzielne; uzasadniony tematem dobór materiału i dobra jego znajomość; kompozycja zgodna z podaną formą. Tok rozumowania swobodny, przejrzysty, wszystkie części pracy jemu podporządkowane. Właściwe proporcje między częściami pracy. Bogate słownictwo, bezbłędna fleksja, dopuszczalne sporadyczne błędy frazeologiczne, zróżnicowana struktura zdań, sporadyczne usterki składniowe. Uczeń operuje słownictwem uwydatniającym spójność logiczną zdań; nie więcej niż 1 błąd ort. na stronie tekstu i sporadyczne błędy interpunkcyjne, uzasadnione akapity, pismo czytelne.

db – Właściwe zrozumienie i ujęcie tematu, poprawne jego rozwinięcie i wystarczająca do takiego rozwinięcia znajomość materiału rzeczowego; próba samodzielnych ocen i wnioskowania, dopuszczalne niewielkiej wagi błędy rzeczowe i omyłki. Uczeń zachowuje większość wymogów kompozycyjnych określonej formy; tok rozumowania na ogół logiczny. Dopuszczalne są pojedyncze myśli luźno związane z tematem i nieznaczne uchybienia dotyczące spójności tekstu. Zasób słownictwa niezbyt bogaty, styl jednorodny, poprawna fleksja; dopuszczalne drobne błędy frazeologiczne, rzadkie błędy składniowe. Uczeń popełnia nie więcej niż 2 bł. ort. na stronie tekstu. Rzadkie błędy interpunkcyjne, przypadkowe akapity, pismo czytelne.

dst– Jednostronne zrozumienie tematu, w rozumowaniu brak konsekwencji, nie uzasadniona forma , tendencja do relacjonowania treści utworów, sądy odtwórcze; ogólnikowa znajomość materiału rzeczowego. Uczeń zachowuje najistotniejsze cechy podanej formy. Mało przejrzysty tok rozumowania, brak konsekwencji w wiązaniu logicznym i formalnym tekstu; zachowanie właściwych proporcji między poszczególnymi częściami pracy. Słownictwo ubogie, ale umożliwiające przekazanie głównych myśli. Dopuszczalne sporadyczne wpływy języka mówionego. Brak rażących błędów fleksyjnych i frazeologicznych, schematyczna struktura zdań; nie więcej niż średnio 3 bł. ort. na stronie tekstu. Dopuszczalne błędy interpunkcyjne, brak akapitów, pismo trudno czytelne.

dop– Niezupełnie właściwe zrozumienie tematu, z przewagą frazesów, ogólnikowość. Błędy w odtwarzaniu wiadomości, powierzchowna znajomość materiału rzeczowego. Uczeń zachowuje przypadkowe cechy określonej formy , rozumuje chaotycznie . Brak spójności logicznej i formalnej tekstu. Słownictwo ubogie, zauważalne wpływy języka mówionego na strukturę wypowiedzi. Sporadyczne , rażące błędy fleksyjne i frazeologiczne. Tendencja do posługiwania się szablonem językowym, zbanalizowanymi wyrażeniami i zwrotami, liczne błędy składniowe. Uczeń nie więcej niż 4 bł. ort. na stronie tekstu; dopuszczalne błędy interpunkcyjne, brak akapitów, pismo trudno czytelne.

ndst– Nie rozumie tematu, zapisuje przypadkowe myśli, nie zna materiału rzeczowego; w pracy panuje zupełny bezład, chaos, przypadkowość; słownictwo jest bardzo ubogie z wyraźnymi cechami środowiskowymi; styl nieporadny, poważne błędy składniowe, niezamykanie myśli w obrębie zdania, nie zna podstawowych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych; występuje nasilenie rażących błędów.

VII. RECYTACJA – obowiązuje znajomość całości lub fragmentów wybranych i wskazanych przez nauczyciela dzieł literackich (w przypadku wybranych dłuższych utworów poetyckich, fragmentów prozy nauczyciel określa wymaganą ilość/objętość tekstu na poszczególne stopnie). Uczeń wygłasza z pamięci tekst, stosuje się do zasad interpunkcji, intonacji zdaniowej, dbając o poprawną intonację głosową.

- **Wszystkich uczniów obowiązuje zasada: prace pisemne wykonywane w domu są bezbłędne pod względem ortografii.**

- **Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu są oceniani za zawartość merytoryczną pracy, zgodnie z kryteriami i wyznacznikami danej formy.**

- **Uczeń ma obowiązek znać treść tekstów omawianych na lekcji (z podręcznika i innych źródeł) oraz obowiązkowych lektur szkolnych.**

VIII SZCZEGÓŁOWE USTALENIA NAUCZYCIELA Z UCZNIAMI:

- 2 razy w okresie uczeń może zgłosić brak przygotowania do lekcji i zadania – nie dotyczy to zapowiadanych sprawdzianów i zajęć, na których wystawiona jest ocena śródroczna i roczna,
- uczeń, który nie pracuje systematycznie i ma odnotowane co najmniej **3 bz nie może otrzymać śródrocznej i rocznej oceny na poziomie dobrym i bardzo dobrym**; ocena celująca może być wystawiona za **szczególne, oryginalne i twórcze osiągnięcia** opierające się na wiedzy wykraczającej poza wiedzę programową danej klasy, osiągnięcia w konkursach przedmiotowych, recytatorskich inne szczególne osiągnięcia z j. polskiego
- prace pisemne są obowiązkowe; nauczyciel zapowiada je z tygodniowym wyprzedzeniem i podaje zakres materiału objętego sprawdzianem i szczegółowe kryteria oceniania (w razie usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma obowiązek zaliczyć pracę w terminie **do 2 tygodni** od momentu powrotu do szkoły, co zależy od długości okresu choroby i wielkości zaległości)
- poprawa prac pisemnych jest dobrowolna i musi odbywać się poza godzinami lekcyjnymi; uczeń pisze ją tylko jeden raz; punktacja za poprawioną pracę jest taka sama jak za pracę pierwotną.
- nauczyciel ma prawo przeprowadzać 10-15 min. kartkówki z zakresu materiału obejmującego max. 1-3 lekcje, bez obowiązku ich wcześniejszego zapowiadania
- uczeń ma prawo do jawności ocen, systematyczności i rzetelności oceniania
- uczeń ma obowiązek w domu codziennie głośno czytać przez **co najmniej 20 minut**, potwierdzać to wpisem w zeszycie i podpisem rodzica.

Sposób poprawiania ocen przez uczniów:

- Ocenę z odpowiedzi ustnej uczeń poprawia w tej samej formie – sam zgłasza się do poprawy w czasie ustalonym z nauczycielem.
- Ocenę z pracy pisemnej poprawia w terminie 2. tygodni
- Uczeń ma obowiązek poprawy każdej oceny niedostatecznej
- Uczeń ma prawo poprawy ocen: dopuszczający i dostateczny.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego

celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
6	5	4	3	2
Kształcenie literackie i językowe				
-Uczeń twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, -proponuje rozwiązania oryginalne, wykraczające poza materiał programowy, -jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia, -uczeń nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości, -bierze udział w konkursach literackich, ortograficznych, recytatorskich, osiąga w nich sukcesy, -podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, -prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny.	-Uczeń opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określany programem nauczania dla kl. VI -wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno-językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym, -uczeń potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie, -biegle posługuje się słownikami i encyklopedią, -samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy, -bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, -podejmuje próbę redagowania charakterystyki porównawczej i autocharakterystyki. -określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie, -opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów, charakterystyki, -ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania, -bezbłędnie pisze sprawozdanie ze spaceru , wycieczki, a w pracy poświęconej oglądaniu filmowi lub spektaklowi teatralnemu podejmuje próby recenzji, -rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, wierszu, nowych gatunkach literackich (ballada, rodzaje	-Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w kl. VI -czyta poprawnie , stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania, -jego wypowiedzi ustne i pisemne zawierają tylko nieliczne błędy językowe, -podejmuje próby wypowiadania się w formach trudniejszych niż określone podstawą programową: opowiadanie twórcze z dialogiem, elementami opisu, charakterystyka, pogłębioną oceną postaci, sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, filmu, -dobra znajomość tekstu pozwala mu na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów, omówienie elementów świata przedstawionego, -poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy, -wskazuje poznane w wierszu środki stylistyczne ,określa ich funkcje -potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów. Fleksja i składnia -wskazuje typy zaimków, -wyróżnia przysłówki wśród innych części mowy, -wskazuje sposób ich tworzenia, -poprawnie stopniuje przymiotniki, -podaje przykłady różnych typów liczebników,	-Uczeń, który w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się, opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej -w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawności. w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii, -w miarę samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis, sprawozdanie, charakterystyka postaci, list prywatny i oficjalny, ogłoszenie, zaproszenie, notatkę telegram, pamiętnik, dziennik -jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu, -zna przewidziane programem gatunki literackie, -umie wyróżnić elementy świata przedstawionego, -odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu, -poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, -gromadzi materiały na zadany temat - nazywa użyte w wierszu środki stylistyczne Fleksja i składnia -wyróżnia w tekście czasowniki w formie osobowej i nieosobowej, -określa formę fleksyjną czasowników,	-Uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności, -jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu, -względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia, - redaguje proste opowiadanie, krótki list prywatny, opis postaci, sprawozdanie, dialog, kartkę z pamiętnika, ogłoszenie, zaproszenie, zawiadomienie, kartkę pocztową, notatkę, starając się uwzględniać wyznaczniki formy, -w wypowiedziach pisemnych popełnia błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne, ale nie przekreślają one wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie, -stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela Fleksja i składnia -rozpoznaje części mowy i określa ich funkcję w zdaniu (na prostych przykładach), -odróżnia zdania pojedyncze od złożonych i próbuje określać ich rodzaj, -łączy wyrazy w zespoły składniowe.

	powieści, dramat), -dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza, odróżnia obrazowanie realistyczne od fantastycznego, -pisze prace bezbłędne pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym. Fleksja i składnia -uczeń potrafi wyjaśnić, od czego zależą formy odmiany rzeczownika, -wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu, uzasadnia zastosowanie skróconych form zaimków rzeczownych, -biegle stopniuje przymiotniki, nazywa rodzaj stopniowania, -pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym, -rozpoznaje różne typy liczebników, określa jego formy gramatyczne i funkcję w zdaniu, potrafi uzasadnić użycie danego typu liczebnika, -odmienia trudniejsze liczebniki złożone, -stosuje w zdaniu rzeczowniki w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, dopełnienia, przydawki), -rozpoznaje zdanie z orzeczeniem imiennym, omawia jego budowę, -omawia, podając przykłady, różne sposoby wyrażania orzeczenia oraz podmiotu, przydawki, dopełnienia -wyróżnia w zdaniu związek zgody, rzędu, przynależności, -wskazuje zasady ich tworzenia, -przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie, -rysuje ich wykresy. Słowotwórstwo -przeprowadza analizę słowotwórczą	-odmienia liczebnik złożony i nieokreślony, -na konkretnych przykładach omawia sposób wyrażenia orzeczenia i podmiotu, -wyróżnia w zdaniu związki wyrazów i nazywa je, -tworzy poprawny związek zgody, rzędu i przynależności, -układa przykłady czterech zdań złożonych współrzędnie. Słowotwórstwo -od podanego wyrazu podstawowego tworzy kilka wyrazów pochodnych będących różnymi częściami mowy, -rozpoznaje wyraz pochodny, który może być podstawowy dla innego wyrazu, - tworzy wyrazy pochodne od wyrażenia przyimkowego i od czasownika, - wyjaśnia pisownię podanego wyrazu, odwołując się do wiadomości ze słowotwórstwa.	-określa funkcję czasowników w zdaniu, -odmienia podane rzeczowniki przez przypadki, -oddziela temat od końcówki, -wskazuje tematy oboczne, -rozpoznaje w zdaniu zaimki, przysłówki, przymiotniki i liczebniki, -potrafi rozpoznać ich związek z wyrazem określonym, -stopniuje przymiotniki, -rozdziela przyimki proste i złożone, wyrażenia przyimkowe, -porównując orzeczenie czasownikowe z imiennym wskazuje na różnice między zdaniem i równoważnikiem zdania, -na łatwiejszych przykładach omawia sposób wyrażenia podmiotu, -rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe, -nazywa w zdaniu części zdania (proste przykłady), -układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych, -wśród zdań złożonych rozróżnia złożone podrzędnie i współrzędnie. Słowotwórstwo -od podanego wyrazu podstawowego tworzy kilka wyrazów pochodnych będących różnymi częściami mowy, -rozpoznaje wyraz pochodny, -tworzy wyrazy pochodne od wyrażenia przyimkowego i od czasownika, -przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu o przejrzystej budowie, wskazuje podstawę słowotwórczą i formant.	Słowotwórstwo -zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych, -przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu o przejrzystej budowie, wskazuje podstawę słowotwórczą i formant, -nazywa typy formantów, -tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów.
--	---	---	---	---

	wyrazów pochodzących od wyrażen przyimkowych i od czasowników, -wskazuje przyrostek lub przedrostek jako formant w jednym wyrazie i jako składnik podstawy słowotwórczej w innym, -daje przykłady wyrazów utworzonych za pomocą różnych formantów.			
--	--	--	--	--